

איצרות

גליון שבועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ מזקנים אתבונן

ספר חדש: שיחות מהרלו"צ בנדר זצ"ל

במשך שנים רבות זכה הרה"ח ר' חיים שלמה ראטנבערג שליט"א להסתופף בצילו של זקן החסידים הרה"ח רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל כאשר הוא שותה בצמא את דבריו, עובדות ושיחות מרביה"ק ותלמידיו, ודיבורי אמונה והתעוררות לעבודת ה'.

בשנים האחרונות עסק הרה"ח הנ"ל להעלות על הכתב שיחות ועובדות מהרלו"צ זצ"ל, דברי פי חכם חן התעוררות והתחזקות על פי דרך רבינו הקדוש לפי ענינים שונים. וכעת זכינו שהודפס ונכרך עלי גליון בספר מהודר, תורה מפוארה בכלי מפואר הכרך הראשון מסדרת הספרים אשר יקראו: שיחות מהרלו"צ.

בשונה מסדרת 'שיח שרפי קודש' אשר עניינה העתקת השמועה והעברת המסורה מדור לדור, ושלא כספרי 'נועם שיח' ו'דיבורי אמונה' אשר העתיקו שיעורים שנמסרו ברבים - ספר זה הוא ליקוט פנינים וחיידושים משאר רוחו של מהרלו"צ בעצמו, כאשר נאים הדברים ומתוקים כנתינתם כפי שנשמעו מפיו ז"ל ונכתבו בדייקנות רבה ללא תוספת נופך וללא שינויים והוספות.

הפצה ראשית: 052-7611335

להשתחרר מהתאוות

כשם שאדם בריא בנפשו לא צריך 'להתאפק' מלהתאבד, ולהתאמץ להיות... כך גם, יהודי בריא לא צריך 'להתאפק' מלחטוא ולהתאמץ בעבודת ה'...

הצורך להתאפק מהחטא, בא תוצאה מהדמיון כאילו החטא יש בו משהו מהנה וכדאי. אך כשהדמיון מתפוגג והאמת מתגלה, אין צורך להתאפק ממנו. שכן, מי מעוניין להזיק לעצמו ולהרוג את נשמתו?!...

הרי ההליכה אחר תאוות הלב, אינה אלא התאבדות רוחנית. שכן, "כל אדם ואדם על כל עוון ופגם שהוא עושה, ובפרט פגם הברית, הוא זורק חיץ ממש לנפשו" (ליקוטי הלכות, פריה ורביה ג, ט). והתשלום תמורת תענוג של רבע שעה, יכול להיות לפעמים גדול מאד... וכפי שאמר פעם רבינו הקדוש: "הלא האדם, כשביל תענוג קטן אחד של רבע שעה, הוא יכול לאבד ולהפסיד כל העולם הזה עם העולם הבא" (ליקוטי מוה"ר ח"ב, קח).

גם בעולם הזה, התאוות הם לא יותר מאשר חתיכת 'מרה' מצופה בדבש - כהגדרתו של מוהר"נ. כשאתה מלקק אותם מלמעלה הם מתוקים מדבש, אך כשאתה מעמיק לנגוס, מתברר לך עד כמה זה מר... עד כמה זה משעבד ומצמיא...

מאידך, תורה ותפילה ועבודת ה', מתוקים מדבש ונופת צופים. וגם אם הם מצופים במעטה של קושי וכבידות, הרי

שכשמשברים את הקושי ומתמסרים אליהם, מתפשטת המתקת האלוקית בכל האיברים והחושים, וגורמת אושר גשמי ורוחני כאחד.

כך, שיהודי בריא בנפשו, לא צריך 'להתאפק' מלהימשך אחר התאוות הממרות את חיי האדם בזה ובבא, ולהתאמץ להרוויח אושר ועושר אלוקי נצחי. כל הקושי להימנע מרע ולעשות טוב, אינו אלא תוצאה ממחלת נפש רוחנית...

וכהגדרתו של הרמב"ם בספרו "יד החזקה":

"חולי הגוף טועמים המר מתוק ומתוק מר, ויש מן החולים מי שמתאוה ותאב למאכלות שאינן ראויין לאכילה, כגון העפר והפחם, ושונא המאכלות הטובים, כגון הפת והבשר - הכל לפי רוב החולי. כך בני אדם שנפשותיהם חולות; מתאוים ואוהבים הדעות הרעות, ושונאים הדרך הטובה, ומתעצלים ללכת בה והיא כבידה עליהם למאד, לפי חוליים. וכן ישעיהו אומר באנשים הללו 'הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע שקמים חושך לאור ואור לחושך, שמים מר למתוק ומתוק למר'. ועליהם נאמר 'העוזבים ארחות יושר ללכת בדרכי חושך'" (רמב"ם, הלכות דעות, פרק ב הלכה א).

"ומה היא תקנת חולי הנפש? - שואל הרמב"ם, ושואלים

אנו את עצמנו - "ילכו אצל החכמים שהן רופאי הנפשות, וירפאו חוליים, בדעות שמלמדים אותם, עד שיהווירם לדרך הטובה" (שב). כשמתחברים לצדיק, רופא הנפשות, מתרפאים ממחלת הנפש ומרגישים את המרירות של המר, ואת המתקת של המתוק...

וכמסופר על חבורתו של הבעל תפילה, שהיה יושב עם אנשיו ביער, על יד נהר ואילנות של פירות, "והם היו עוסקים שם רק בתפילות ושירות ותשבחות להשם יתברך, וידיים ותעניות וסיגופים ותשובה וכיוצא בזה... ואצל אלו האנשים, שקירבם להשם יתברך, היה תענית או סיגוף גדול, יקר יותר מכל התענוגים שבעולם. כי היה להם תענוג מן הסיגוף גדול או מתענית, יותר מכל התענוגים שבעולם" (סיפורי מעשיות, מנעשה מבעל תפילה).

ללמדנו, שהמתקרבים ל"בעל תפילה" - המרמז על הצדיק המוליך אותנו בדרך ההתבודדות - מתרפא ממחלת נפשו, וטועם את המתקת של שבירת חומרות הגוף, כשהנאה שלו מכך, גדולה מכל התענוגים שבעולם...

אמנם, כדי לזכות לכך, חייבים לעבור תחילה את השלב הקשה; השלב בו המתקת הדמיונית של התאוות עדיין מושכת ומפתה, וההתגברות קשה עד מאד. גם רבינו בעצמו שמאס בתאוות העולם הזה בתכלית המיאוס, "עד שגזר

התאוות הם לא יותר מאשר חתיכת 'מרה' מצופה בדבש - כהגדרתו של מוהר"נ. כשאתה מלקק אותם מלמעלה הם מתוקים מדבש, אך כשאתה מעמיק לנגוס, מתברר לך עד כמה זה מר... עד כמה זה משעבד ומצמיא...

ואמר שמי שהוא חכם אמות קצת, אין התאוה נחשבת לניסיון כלל", גם הוא לא הגיע לכך אלא אחר העמידה בניסיונות קשים ומרים "והיה בסכנה גדולה מאד מאד, אך היה גיבור חזק והתגבר על יצרו וכפה תאוותו כמה וכמה פעמים" (שבחי הר"ן, יז).

וכך מסכם מוהר"נ סוגיה זו:

בתחילה יש להתנהג כעבד; לעבוד את ה', מתוך הרגשה של עבדות והתגברות. ורק כך מתעלים לדרגה הנפלאה של 'בן'; עבודת ה' מתוך תענוג...

כזאת מבאר מוהר"נ, מדוע אנו נקראים בפרשת השבוע בשם 'עבדים'; "כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים". בו זמין שתמיד אנו נקראים 'בנים' לה' אלקינו. "כי צריכין שני בחינות הג'ל; בתחילה בהכרח שתהיה העבודה בבחינת עבדות, ואחר כך זוכין לבחינת בן" (ליקוטי הלכות, ברכת השחר ג, מד).

דבר ראשון, תהיה 'עבד' להשם יתברך. "כי עבדי הם... לא יימכרו מִמִּקְרַת עבד". אל תימכר לעבדות של תאוות העולם הזה. ואם תעשה כן, לא ירחק היום ומעבדך תהפוך ל'בן' שמתרפק על אביו בהנאה אינסופית...

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	י	קו.	קיד	רכט רל	ב
א	יא	קז.	קטו	רלא רלב	ג
ב	יב	קז.	קטו	רלג רלד	ד
ג	יג	קז.	קטו	רלה רלו	ה
ד	יד	קח.	קיה	רלו רלח	ו
ה	טו	קח.	קיה	רלט רמ	ז
ו	טז	קט.	קכ	רמא רמב	ח

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ד.ת. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000

בארה"ב 1718-8552121

באנגליה 203-6085819

מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנינים ובתי כנסת: 052-7649775

הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
מפיק: נחום א. ברזעסקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיהו ה"ו, הר"ר נפתלי ברגר ה"ו, הר"ר מרדכי גוטליב ה"ו, הר"ר יצחק גרינלד ה"ו
הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס ה"ו, הר"ר משה ליכטער ה"ו, הר"ר נפתלי שטיצר ה"ו, בחסות חברת "נקודות"

איין במה להתגאות

"מדוע קיבל מוהרנ"ת מרבנו מלוא הפנים? משום שהיה שפל בעיני עצמו כגוש בוץ!", "פאר וואס האט רבי נתן גינומען פון רעבן אזוי מיט שעפיל און לעפיל, ווייל ער איז גיווען ביי זיך א שטיק בלאטע" (שיש"ק ג, תפ).

כך גם היה תלמידו של מוהרנ"ת, הלא הוא רבי נחמן מטרטשין; עניו ושפל בתכלית. וכפי שהתבטא התנו רבי יודל - כשהשתטח על קברו באומן וראה את המצבה הקטנה שעליה רשום לא יותר מאשר המילים: "פ"נ איש תם ר' נחמן הלוי הזן", והתרגש מאד באמרו: הרי אין רואים פה כלל קבר. ואז סיים ואמר - "בחייו היה חותני שפל וכלום בעיני עצמו, וגם עתה הגו שוב כלום", "ביים לעבן איז ער גיווען א גארנישט און איצטער איז ער ווייטער גארנישט" ... (שיש"ק ג, שה)

כך גם היה בנו רבי אברהם ב"ר נחמן, עילוי במידת הענווה. כשאת כל חכמתו ניצל כיצד להניצל מגאווה ופרסום, והענווה והשפלות מילאה את כל ישותו. וכפי שהוא חותם בהקדמת ספרו 'ביאור הליקוטים': "נאום המבאר, והמבוער מבינית אדם. שפל ונבזה, ולא בלשון ענוה" ...

אמנם, הידעתם כיצד זכו אנשי רבינו לענוותנותם הגדולה?
הם לא שברו את גאוותם מחמת שהיא מידה רעה.

שכן, מי ששובר את גאוותו מחמת שהיא מידה רעה ומאוסה, אין גאוותן גדול ממנו! כי "יש ענוה שהיא תכלית הגדלות, דהיינו שהוא עניו מחמת שהוא יודע שהגדלות מבוזה מאד, על כן הוא עניו כדי להתייקר ולהתכבד. נמצא שהוא עניו בשביל גדלות וכבוד" (ליקוטי עזת, גאוה וענוה יא).

גאוותם נשברה, מחמת התקרבותם לצדיק! הם התקרבו לצדיק הגדול כל כך, עד שהתחילו להרגיש עד כמה הם שפלים וקטנים... "כי על ידי אור הגדול של הצדיק נתבטל לגמרי. והוא בחינת 'ראוני נערים ונחבאו', היינו על ידי שרואים פני הצדיק נחבאים הקטנים, כי הקטנות נתבטל לפני גדלות" (ליקוטי מוהר"ן, קלה).

ככל שהאדם שוקד על ספריו של רבינו הקדוש, ומתחיל להרגיש את אורו הגדול, הולכת גאוותו ונעלמת. לא מחמת שהוא מכיר את גנותה של מידה רעה זו, אלא מחמת שהוא רואה שאין לו במה להתגאות...

וכפי שמתבטא מוהרנ"ת בתפילתו: "כי באמת שפל ונבזה כמוני, לא היה צריך להתפלל כלל להניצל מגאוות. כי איך יעלה על דעת נבזה ונאוס ומלא פגמים מכך רגל ועד ראש, שייכנס בלבו שטות ושגעון הזה, שיעלה על דעתו שום נדנדוד גאות" (ליקוטי תפילות, י), זה פשוט לא הגיוני...

"הסימן על זה אם הוא מקושר להצדיק, הוא אם יש לו שפלות, כי טבע הקטנות שיתבטל לפני גדלות".
(ליקוטי מוהר"ן ח"א, קלה)

גאווה היא מידה רעה, שלא הרבה מוטרדים מקיומה. אך אחרי ככלות הכל היא המידה המגונה ביותר, עד כדי כך שה"ארחות צדיקים" פותח את ספרו במידה זו, וכותב: "השער הראשון - נדבר בו על מידת הגאווה, ומה טוב שנודמן תחילה לכל השערים מפני חיוב האדם להיבדל ממנה, כי היא פתח לרעות רבות, ולא ראינו כזאת לרעה בכל המידות".

אצל רבינו הקדוש, הענווה היא לא רק מידה טובה, אלא היא 'אמת המידה' למדוד את מידת התקרבותו של האדם לצדיק. "הסימן על זה אם הוא מקושר להצדיק, הוא אם יש לו שפלות". וככל שהוא מתקרב לצדיק יותר, כך הוא נהיה עניו יותר.

אכן, אנשיו ותלמידיו של רבינו הצטיינו במידה זו להפליא. די לנו אם נזכיר את ענוותנותו הבלתי נתפסת של מוהרנ"ת, אשר כבר בתחילת התקרבותו שיבחו רבינו הקדוש ואמר: "הוא שפל בעיני כגוש בוץ", "אזוי ווי א שטיקל בלאטע" ... זאת על אף מדרגותיו הנעלות בחכמה וצדקות.

ואכן, מפני כך זכה לקבל מרבינו הקדוש מה שקיבל. וכפי שהתבטא פעם רבי אברהם ב"ר נחמן ואמר:

בעקבות הדורות בחסידות

דורות

ר' נתן גרינברג מאודסה

יש 10 תפילות אצל הגבירינטע (=גברה) מרת פיגא תחי נכדה של רבינו ז"ל, שיקבלם וישלח אותם ליד רום מעלת כבודו" (אמונת אומן מכתב כב)

במכתב אחר, כותב לו רבי דוד-צבי: "הקארטיל שלכם קיבלתי, והנני להודיעם שבשבוע העברה קיבלתי קארטיל מידידינו ר' נתן גרינבארג שבא לביתו בערב פסח ושכבר פדה את הקאנסאמעט (=אישור-קלה) הנקרא אצלינו (נאקלאדע) מהנאלאז והוא מוכן בקרוב לשלוח הספרים לפה... והנה רצוני מאוד שתכתבו לי עוד הפעם כמה ספרים לשלוח, הן מה'תפילות' וה'תיקון הכללי', וישיר ידידות ומה'שיחות' על זיירגאן (שיחות הר"ן בתרגום לאידיש מדוברת, עיין בתולדות שמואל עמ' קכ) (שם מה)

לנו מכתב לסטאמבול להחכם פאשי" (תולדות-שמואל עמ' כט, ל)

ר' נתן דגן מוזכר גם במכתבי רבי דוד-צבי דאשיווסקע מאומן, משנת תרס"ה. בעת ההיא, כשנתקרבו בפולין נפשות חדשות לאורו של רבינו, כתב ר' לייבל פראמפאלער מלובלין מכתב לרבי דוד-צבי וביקש שישלח להם מספרי רבינו שנדפסו באותה עת על ידי רבי ישראל קרדונר. במענה, כתב לו רבי דוד-צבי:

"הנני להשיבו שהתפילות עדיין לא קיבלתי וזה היה על ידי סיבה, כי כעת נודע לי שהם מונחים בהטעמאונע באדעסס (=מגול אודסה) מתיקף אחר ראש השנה, רק מחמת שהמדובר היה עם ר' ישראל קארדאנער שישלחו על ידי נאלאונע או נאכמע (=משלוח) לאדעסס לידידינו מאנ"ש ר' נתן גרינבארג, ולסוף, זה אשר נתן המעות לא קיים הדבר ושלח אותם לקאנטאר (=משרד) וכו' ולא הודיע לנו כלל. ואני כתבתי בכל פעם לר' נתן הנ"ל, והשיב לי שאין לו הקאסטאמענט (=אישור-קלה) ואי אפשר לו לילך להטעמאונע לשאול אפילו על הפאסעלקע (=לברר אפילו על החבילה) בלי הדאקאמענט (=מסמך) וכעת ידידינו ר' נתן הנ"ל נסע מביתו למאמסק לצד מסחרו וקיבלתי ממנו ק' (=קארטיל, גלויה) שלא יבוא לביתו עד פסח הבעל"ט ואז יפדה אותם וישלח אותם לכאן. רק מחמת שאתם משתוקקים כל כך אחר תפילות, על כן אני כותב לטשעהרין לידידינו ר' אברהם סופר (=שטרנהארץ) כי שם

החסיד ר' נתן גרינברג התגורר בעיר הנמל אודסה שלחוף הים השחור, והיה לעזר רב לאנשי שלומנו, הן בענייני נסיעתם לארץ הקודש, והן בקבלת משלוחי ספרי רבינו שנשלחו באניות מארץ ישראל על ידי רבי ישראל קרדונר.

החסיד ר' שמואל-העשל פרידמן, מזכירו ביומנו תולדות שמואל, בתיאור נסיעתו לארץ הקודש בשנת תר"ס:

"בערב, בשעה שמונה, באתי ברוך ה' לשלום לאדעסס (אודסה), וה' יתברך הזמין לי אכסניה טובה אצל ר' לוי 'דעם קרימון. בבוקר התפללתי בהריממעסלינער בית-הכנסת, וקיבלתי לשלום מר' ישראל לנדא ור' נתן גרינבארג מאנשי שלומנו..."

"יום ג' פרשת ויקהל. בבוקר התפללנו בבית הכנסת אצל ר' ישעיה, אחר כך הלכנו להבית הכנסת דראמעסלינער, ונתתי את הפאשפרט (רמון) שלי לר' נתן גרינבערג שילך להטערקישען קאנסליר (הקונסוליה הטורקית) לחתום אותו..."

"יום ה' בבוקר התפללנו, אחר כך הלכנו למקוה, ומשם הלכתי עם ר' משה מצפת להאגענטסטווע (סוכנות נסיעות) ולקחתי שלושה ביליעטען (כרטיסי-הפלגה) לקושטאנטינא-סטנבול עבור שנים עשר רובל-כסף. אחר כך הלכנו לאכסניה שלנו לכתוב מכתב לר' ישראל קארדונער ולאבי נ"י. יום ו'. היינו אצל ר' נתן גרינבערג ונתן לנו שלושה קאפלישען (כובעים), אחר כך הלכנו להרב, ונתן

נקודה

וספרתם "לנם"

רוצה להשתנות? תתמקד בעצמך!
- אל תפוול מה מצבם הרוחני של אחרים

(עפ"י ליקוטי הלכות, פסח ט, כב)

עסק' מספירת העומר

ללא המסורת שבעל פה הנמסרת מתלמידי רבינו ותלמידיהם אחריהם. הם המתינו להזדמנות לנסוע לאומן לתהות על קנקנם של המקושרים לרבינו ולראות כיצד יפול דבר.

מפה לאוזן עברה השמועה כי בחג השבועות מתאספים חסידים רבים באומן, כפי שהיה נהוג גם בזמן רבינו, שני המקורבים הטריים החליטו איפה לנצל את ההזדמנות ויום לפני ערב החג עשו את דרכם לאומן.

העגלה עצרה ליד הקלוזי העתיק של חסידי ברסלב בסיומה של תפילת ערבית, השנים ירדו לקול שאון של צעקות תפילה מחרישות אזניים... היה זה בדיוק בעת "הספירה האחרונה", בה שוררת התעוררות מיוחדת בעת ספירת העומר כידוע אצל חסידי ברסלב. אם בכל לילה מימות הספירה נוהגים אנשי שלומינו להשקיע כוחות בספירת העומר מתוך צעקות ושזוועות, וכפי שמעיד מוהרנ"ת (ליקו"ה ר"ח ו' ז') - הרי שבספירה האחרונה היו החסידים משתפכים בתפילתם יותר ויותר.

הם נכנסים להיכל הקלוזי הגועש כיורה רותחת; בפינה הימנית עומד לו אברך צעיר וזועק בדם לבו: "תתיר צרורה! תתיר צרורה!" כשהוא מתכוון ליצר הרע הצורך אותו ומנסה ללכדו; לצדו עומד בן תשחורת ושואג "לטהרנו מקליפותנו ומטומאותנו" ועל פניו נראה כיצד הוא מרגיש מאוים מאותם קליפות וטומאות ומשזוע להנצל מהם. במשך שעה ארוכה עומדים הם ואינם מפסיקים להתבונן במחזה שלא מעלמא הדין.

סוף סוף הספירה מסתיימת, לאחר הקדיש החסידים יוצאים בריקוד. שני האורחים עדיין מרותקים למקומם משתוממים ומתפללים. הריקוד מסתיים גם הוא, הם מביטים זה על זה ומסקנתם אחידה: "אם הם" (חסידים ברסלב) מסוגלים לעשות ענין ועסק כזה מספירת העומר - בוודאי שיש כאן משהו..."

(ע"פ שיש"ק ח"ד של"א, ת"כ)

בתחילה על משל מעניין שכזה, אך במחשבה מעמיקה הבין מיד כי כדאי לבדוק את הנאמר בפנים ולראות על מה נסובו הדברים.

הוא לקח לידו את הליקוטי מוהר"ן, התחיל לעיין בו היטב והנה בבת אחת אורו עיניו, דברים כאלו עדיין לא מצא בשום ספר חסידי: "הזקק עצמך מאד, ועשה מה שתוכל בעבודת השם, וברבות הימים והשנים תכנס לבטח בעזרתו יתברך לתוך שערי הקדושה, כי השם יתברך מלא רחמים ורוצה בעבודתך מאד. ודע, שכל התנועות וההעצקות, שאתה ניתק ונתקת בכל פעם איזה מעט מן גשמייות לעבודתו יתברך, כלם מתקבצים ומתחברים ומתקשרים ובאים לעזרתך בעת הצורך... ודע, שהאדם צריך לעבור על גשר צר מאד מאד, והכלל והעיקר - שלא יתפחד כלל!" - - -

כאן מגיע המשל של האילן, ולאחריו שוב ממושיך רבינו על חשיבות השמחה והיפוש הנקודות הטובות.

לאחר שמצא מציאה גדולה כזו שוב לא הניח את הספר מידו, הוא התחיל להתעמק בו בעיון אחר עיון, עד שהתחיל להתקרב לחסידות ברסלב ואף 'הדביק' בהתלהבות את חברו רבי ברוך אפרים, גם הוא מגדולי חסידי חב"ד דאז, מי שחיבר לימים את הפירוש "באבי הנחל" על ליקוטי מוהר"ן.

באותה שעה עדיין לא הכירו השניים את חסידי ברסלב עצמם והסתפקו בהכרת התורות העמוקות

"ראו איזה דברים מוזרים כתובים כאן בספר!" - קרא שניאור בקול גדול שהדהד ברחבי בית המדרש החסידי, בידו הוא מחזיק את הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן חלק ב', מעלעל לדרך ל"ב ומקריא לאוני החסידים היושבים בבית המדרש במטרה ללגלג ולקנטר: "דע, שיש אילן, שגדלים עליו עלים, שכל עלה צריך להיות גדל מאה שנים, והוא נמצא בפרדסים של השרים, וקורין אותו בלשונם 'מאה שנים'. ומסתמא כשגדל מאה שנים, בודאי עובר עליו מה שעובר, ואחר כך בסוף המאה שנים הוא יורה בקול גדול כמו קני שרפה, שקורין אורמאטיע. והבן הנמשל היטב" - - -

כוונתו של שניאור המתנגד היה לבזות ולהשפיל, ובכוונה הקריא קטע ללא הדברים הקדושים הכתובים לפניו ולאחריו כדי להציג מצג שוא כאילו כתובים בספר זה דברים בלתי הגיוניים חלילה. אך הוא לא ידע כי בעצם הוא מצטט חלק מה"אגרת" - כפי שתורה זו, תורה מ"ח, מכונה בקרב אנ"ש - בה עיקרי תורת ההתחזקות של רבינו הקדוש כתובים בלשון נוכח כעין אגרת אישית.

אילו ידע שניאור מה שיתחולל כתוצאה ממעשה נמהר זה, בוודאי היה מתחרט על כך רבות, שכן מי שהקשיב היטב לדברי הרהב היה דווקא אחד מגדולי הלומדים והמתעמקים בחסידות, הלא הוא רבי מנדלי ליטוואק, שבאותה תקופה היה נמנה על טובי תלמידי הרה"ק הצמח צדק מליובאוויטש זצ"ל. ר' מנדלי השתומם

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מי היו זקני אנ"ש בדורו של ר' אברהם ב"ר נחמן?

תשובת הר"ר יהושע דרוק: (ב)

4 רבי אברהם ב"ר נחמן (טולטשינער) הלוי חזן זצ"ל; בעל 'ביאור הליקוטים' יוכובי אור' ועוד ספרים חשובים. היה גדול אנ"ש בדור ההוא, גאון וחרף בנגלה ובנסתר, צדיק וקדוש עליון מופלג, עמוד העבודה והחסידות, העניו האמיתי. נולד בשנת תר"ט ארבע שנים אחרי הסתלקות מוהרנ"ת.

מנעוריו התנצר הנער כי עדיו לגדולות ונצורות, ועד היום מוזכר שמו בהרדת קודש כאדם הגדול בענקים, כאשר נראה אפס קצהו מספריו העמוקים והקדושים. חיבר נתיבות בח"י כללים באופן לימוד העיון בספה"ק לקוטי מוהר"ן. ועל גודל קדושתו הנוראה, ענוותנותו הנדירה ותוקף עבודותיו, מסופר נפלאות בין אנ"ש.

בסוף ימיו גר בעיר הקדוש ירושלים ת"ו, ומשם נסע במשך עשרים שנה מדי שנה בשנה לאומן על ראש השנה. בנסיעתו האחרונה פרצה מלחמת העולם הראשונה ולא היה באפשרותו לחזור לארץ ישראל, ונצטער על כך מאד ונפטר באומן כ"ט כסלו תרע"ח.

מתלמידיו המובהקים ר' מרדכי סוקולבר, ר' שלמה גבריאל מלאדי, ר' שלמה ווקסלער, ר' אלתר טעפליקער ר' לוי יצחק בנדר, ר' אליהו חיים רוזין ועוד רבים.

5 רבי משה יהושע דזשאלנסקי הי"ד, המכונה בפי כל רבי אלתר טעפליקער זצ"ל, בעל הספרים הנפלאים שהחיו עם רב 'השתפכות הנפש' 'משיבת נפש'.

שנת לידתו המדויקת לא ידועה, אך ידוע שנרצה ע"י הכנופיות ב"ג או י"ב אדר התרע"ט בביתו שבטעפליק, בהיותו פחות מבן שבעים שנה, (שיש"ק ח"ד תק"ז). ואם כן נולד סביבות שנות התר"ו, היה בנו של תלמיד מוהרנ"ת ר' אשר זליג מטעפליק, קיבל מתלמידי מוהרנ"ת ובראשם מהגה"ק הרב מטשערין זצ"ל. היה ת"ח וצדיק מופלג, וכאשר רבה של טעפליק הנודע הגרש"א פולנסקי זצ"ל נעדר מן העיר היה ממנה אותו לענות על השאלות בהלכה במקומו.

חיבר עשרה ספרים בדברי רבינו זצ"ל; שגולת הכותרת הם הספרים 'השתפכות הנפש' 'משיבת נפש'. וכמו כן הספרים 'אמונת עיתניך' הגדת אור וזרח' מי הנחל' ועוד. ורבים נתקברו לרבינו זצ"ל ע"י ספריו הנפלאים. ביקר בארץ ישראל בשנת תרמ"ב. בזיווג שני היה התנו של ר' נחמן טולטשינער זצ"ל.

לחידודא

חידה מס' 181

חידון השנוע לעצירים

מתוך מאות פותרי החידה שפורסמה בגיליון הקודם, רק בודדים השיבו את התשובה הנכונה. לכן אנו מפרסמים שוב את החידה:

היכן ב'ליקוטי מוהר"ן" מצוטט הלשון של ה"אור החיים" הקדוש?

בין הפותרים נכונה, יוגדל הפרס, והוא יעמוד על 150 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב', רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקושו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה. תיעוד הגרלה על זכות קניה בסך 150 ₪

פנימיות ספירת העומר

הרב עופר גיסין

בכתבי הקבלה מבואר כי ימי הספירה מסוגלים מאד ברוחניות, בכתבי הרש"ש כתוב כי ימים אלו גבוהים יותר מעשרת ימי תשובה! כי הם ימים שעם ישראל מיטהרים מטומאת מצרים ומכינים עצמם להיות לעם סגולה ולקבלת התורה.

סדר התיקונים בימים אלו מיוסד על פי הספירות, הם עשר כוחות שבהם נברא העולם המכונים "ספירות" - לשון ספיר ואור, ובהם הקב"ה מנהיג את העולם, ועיקר ההנהגה הנראית בזה העולם היא על פי שבע הספירות האחרונות. וכל הדברים בעולם מונהגים על פי ספירות אלו. גם נפש האדם מכונן נגד ספירות אלו, כגון: חסד הוא כח האהבה, גבורה היא התוקף והעוז, תפארת היא הרחמים, נצח הוא עקשנות וכן הלאה.

כל אחד מעשר הספירות כלול מכל העשר ספירות: בחסד יש חסד שבחסד; גבורה שבחסד וכן הלאה.

כאשר גילו חכמי המקובלים כל שבוע הוא כנגד ספירה אחרת: שבוע ראשון - חסד. שני - גבורה וכן הלאה. וימות השבוע כל אחד הוא נגד מידה אחרת: ביום הראשון של השבוע הוא חסד שבחסד וכן הלאה.

משמעות הדברים הוא, כי ביום הזה יש סגולה מיוחדת מהמידה המאירה בו, והתפקיד שלנו הוא, לנצל זאת, להמשיך ההארה ממידה זו.

מזהרנ"ת מבאר בליקוטי הלכות (הלכות פקדון ד), כי המוסר השכל והנקודה הפנימית של ספירת העומר הוא, שהאדם יפנים כי ימיו מגויים וספורים, על כן יש לחטוף בכל יום כמה שיכול. וזה ההתחלה של כל דבר להבין עד כמה יקר וחשוב כל יום מימי חייו. וכמבואר בוהר הקדוש אשר אין יום שאין בו טוב, כל יום אפשר להשיג בו טוב, אולם מסביב לזה יש גדר השומר עליו, והעבודה של האדם הוא לא להסירה דעתו רק לנסות להוציא את הטוב מהיום הזה כל אחד כפי מעשיו.

כיצד אכן זוכים לנצל את מרבית הטוב של היום? על ידי הרצון והגעגועים. כי זה כלל גדול מאד אשר הצדיקים מלמדים אותנו, כי איננו חייבים להביא תוצאות, רק צריך שיהיה לנו רצון חזק לחטוף כל מה שנוכל, וכמו שאמרו חז"ל באבות: "לא עליך המלאכה לגמור ולא אתה בן חורין להיכטל ממנה". על האדם מוטלת החובה לעושת השתדלות, להתאמץ ולרצות. האחד; במיעוט עבודה מגיע לתוצאות גדולות, והאחר; בעבודה מאומצת מגיע רק לתוצאות מועטות, ושניהם כאחד עבודתם חשובה מאד לפני ה'.

וזה פנימיות הענין של ימי ספירת העומר: געגועים ותשוקה לקראת ההתחברות המיוחדת של עם ישראל עם בוראם ביום חג השבועות - מתן תורה.

ובזה נבין מדוע סופרים את הימים שעברו, שהרי לכאורה היו צריכים לספור כמה ימים נשארו ליום הגדול, אלא שסופרים ליום שהניפו את העומר העשוי ממאכל בהמה והניפו אותה כלפי מעלה, כלומר שסופרים את הימים שכבר זכינו להתקדש - להעלות את הבהמות, את הגשמיים - לגבוה, לרוחניות. וזה נעשה על ידי תיקון מידות הנפש המתקנת ונבנית שבוע אחרי שבוע, כל שבוע מקדשים מידה אחרת, ועל ידי זה מכינים את כלי הנפש להיות מוכן לקבלת התורה.

(מספר מחיר שיחה של הרב עופר גיסין שלי"ם ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של "אוצרות ברסלב" 02-9950000. עברית, 1. מינא דיומא, ספירת העומר, 1, 1, 1, 2, 3, 1)

להחזיק את האור שלא יעלם

אבינו שבשמים יודע עד כמה קשה לנו מלחמת היצר, לכן הוא נותן לנו מדי פעם מתנות - הארות וחיוקים לסייע לנו להתמודד במלחמה, אם כוונתם נשגבים, אם במקומות קדושים או אפילו בסתם יום של חול אנוח מקבלים הרהור תשובה, תשוקה או כיסופים להדבק בה' יתברך שמו.

למען הבחירה ישנה גם הסתרה גדולה שבכחה להשכיח לגמרי את הארה עד שכל החיווק יעלם כלעומת שבה ולא נודע כי באו אל קרבנה.

כיצד נוכל איפוא לזהות את ההארות הללו, להתבונן בהם ולהפנים אותם עד שיעשו בלבנו רושם בל יימחה שיתן לנו כח להשתדל ולהתאמץ גם אחרי שההארה עצמה תחלוף.

זה עניינם של חמישים ימי ספירת העומר, שכדי לקבל באמת את התורה, שהתעלות העצומה של מתן תורה לא תפוג לחלוטין עלינו להכין בהם חמישים ימי כלי לקשר ולקלוט בהם את האור הגדול הזה, שכן "חמישים שערי בינה נבראו" (ריה"א) שהם חמישים אופנים ותוכנות להפנים ולהטמיע את השגת השי"ת.

וזה גם סודן של ארבעים ותשע האותיות שבפסוקי הייחוד "שמעו... וברוך שם כבוד... שבאמצעותן אנו מחזירים פעמיים בכל יום את אור האמונה.

גם חמישים הקרסים שבמשכן, שבהם קשרו וחברו את היריעה שמעל קודש הקדשים עם היריעה שמעל הקודש, ויבנו לפי מהלך זה, שכדי להטמיע את אור הארון והכרובים שבקודש הקדשים בתוך המשכן עצמו, היו נחוצים גם כאן חמישים שערי הבינה הללו.

כך נבין גם את ספירת השנים לקראת היובל, כי כדי להפנים ולקלוט את המסר של שנת היובל שבה כל השדות חוזרים לבעליהם וכל העבדים משתחררים. דרושת אפוא, ארבעים ותשע שנים.

(עפ"י ליקוטי הלכות אישות ד, יב)

02-5410100
www.zadikintours.com

ד"ר צדיקים

מגוון קבוצות הקיץ

ההרשמה בעיצומה!

נסיעות לאומן
ולכל היעדים בעולם
שירות > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
טיסות לחו"ל | קב"ר צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

קמלוג למערכת השמע - לספירת העומר ול"ג נעומר

עברית		אידיש	
2158141 הרב שלמה עופר שליט"א	2158125 הרב ישראל מאיר גלינסקי שליט"א	1158111 הרב לוי יצחק בנדר ז"ל	1158111 הרב שמעון טייכנר שליט"א
2158142 הרב אליהו עטיה שליט"א	2158126 הרב ארז משה זורון שליט"א	1158112 הרב גדליהו אהרן קעניג ז"ל	1158112 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א
2158143 הרב אלכסנדר פראנק שליט"א	2158127 הרב שלמה הנדלר שליט"א	1158113 הרב יעקב מאיר כסטר שליט"א	1158113 הרב יואל משי זהב שליט"א
2158144 הרב מרדכי פראנק שליט"א	2158131 הרב בנימין זאב חשין ז"ל	1158114 הרב משה קרמר שליט"א	1158114 הרב יצחק פרידמאן שליט"א
2158151 הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א	2158132 הרב צבי חשין שליט"א	1158115 הרב נתן ליברמנט שליט"א	1158115 הרב אלכסנדר פראנק שליט"א
2158152 הרב אברהם יצחק קלצקי שליט"א	2158133 הרב שמעון טייכנר שליט"א	115811911 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א	115811926 הרב בנימין פראנק שליט"א
2158153 הרב יצחק שטרנברג שליט"א	2158134 הרב יצחק טשינגל שליט"א	115811912 הרב פנחס בונקר שליט"א	115811927 הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א
2158154 הרב יעקב מאיר כסטר שליט"א	2158135 הרב אהרן ישכיל שליט"א	115811931 הרב נתן יוסף בורשטיין שליט"א	115811931 הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א
2158155 הרב מאיר שלמה שליט"א	2158136 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א	115811914 הרב נתן בורשטיין שליט"א	115811932 הרב מאיר קרלברג שליט"א
2158156 הרב ישראל שלמה שליט"א	2158137 הרב נתן ליברמנט שליט"א	115811915 הרב ישראל מאיר ברנר שליט"א	115811933 הרב ראובן שיף שליט"א
2158157 הרב נתן שפירא שליט"א	2158138 הרב אשר זליג מרגליות שליט"א	115811916 הרב פנחס גלינסקי שליט"א	115811934 הרב אברהם שלום שייא שליט"א
215812 הרב חנוכה חובנטל שליט"א	2158139 הרב יואל משי זהב שליט"א	115811917 הרב ראובן יו"ס שליט"א	115811935 הרב נתן שפירא שליט"א
215813 סיפור ילדים		115811918 הרב שלמה הנדלר שליט"א	115811936 הרב שמעון צבי שפירא שליט"א
		115811919 הרב אליעזר חשין שליט"א	115812 הרב יצחק חובנטל שליט"א
			2158111 הרב עוזיהו אלכרז שליט"א
			2158112 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א
			2158113 הרב שלום ארוש שליט"א
			2158114 הרב עופר ארז שליט"א
			2158115 הרב פנחס בונקר שליט"א
			2158116 הרב יצחק בונסון שליט"א
			2158117 הרב אליעזר ברלנד שליט"א
			2158118 הרב ישראל מאיר ברנר שליט"א
			2158121 הרב דוד גביצמן שליט"א
			2158122 הרב אליהו גולדבסקי שליט"א
			2158123 הרב עופר גיסין שליט"א
			2158124 הרב אברהם גלינסקי שליט"א

החלה ההרשמה לקבוצות הקיץ לנשים

מגוון מסלולים > שירות אישי > ליווי והדרכה מקצועית > סדנאות חינוך מרתקות > איש"ל מלא ברמה גבוהה

בסטנדרט השירות של אירו-פנים

מוקד אירופנים: 02-800-80-80

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80